

5.10.2023

Keliber Technology Oy
Toholammintie 496
69600 Kaustinen

Päätös kalataloudellisen tarkkailuohjelman hyväksymisestä

ASIA Keliber Technology Oy:n kalataloustarkkailun käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelman hyväksyminen vuosille 2023–2026.

HAKIJA Keliber Technology Oy

ASIAN VIREILLETULO Keliber Technology Oy on 28.3.2023 toimittanut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi esityksen Keliber Technology Oy:n kalataloustarkkailun käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaksi vuosille 2023–2026.

TOIMINTA Keliber Oy:lle on myönnetty ympäristösuojelulain mukainen lupa Kaustisen ja Kokkolan kunnassa sijaitsevan Syväjärven kaivoksen toiminnalle. Ympäristölupa koskee **spodumeenipegmatiittimain** louhintaa.

Keliber Oy:lle on myönnetty vesilain mukainen lupa Kokkolan kaupungissa Ullavassa sijaitsevien Syväjärven ja Heinäjärven määräraikaiseen kuivattamiseen, sedimenttien poistamiseen sekä patojen rakentamiseen järvien pohjaan. Lupa on voimassa kaivostoiminnan keston ajan.

Keliber Oy:lle on myönnetty ympäristösuojelulain mukainen lupa spodumeenipegmatiittimain louhintaan Rapasaaren alueella. Rapasaaren louhos ja Päivänevan rikastamo sijaitsevat Kaustisen kunnan ja Kokkolan kaupungin alueella. Päivänevan rikastamolla käsitellään aluksi noin 15 toimintavuoden aikana Syväjärven ja Rapasaaren kaivoksilta louhittua malmia. Rikastamon lopputuotteena on spodumeenirikaste, joka kuljetetaan kuorma-autoilla Keliberin Kokkolan litiumkemikaalitehtaalle edelleen jatkojalostettavaksi akkulaatuiseksi litiumhydroksidiksi.

Keliber Technology Oy on laatinut esityksen-kalataloustarkkailun käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaksi vuosille 2023–2026. Keliber Technology Oy on 22.9.2023 toimittanut Varsinais-Suomen ELY-keskukseen tarkkailuohjelmaesityksen täydennyksen koskien sähkökoekalastuspisteiden ja vierasainepitoisuusanalyysien lisäämistä.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Esitetty kalataloudellinen tarkkailuohjelma perustuu Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Keliber Technologies Oy:lle 20.2.2019

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS, Kalatalouspalvelut www.ely-keskus.fi etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi Y-tunnus

1

Aluetoimistot:

PL 236

20101 TURKU

Puh. 029 502 2500

PL 1041

45101 KOUVOLA

Puh. 029 502 9000

PL 36

00521 HELSINKI

Puh. 029 502 1000

PL 131

65101 VAASA

Puh. 029 502 8500

antamaan lupapäätökseen nro 36/2019 (Dnro LSSAVI/3331/2018) ja sen lupamääräykseen 62.

Esitetty kalataloudellinen tarkkailuohjelma perustuu Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Keliber Technologies Oy:lle 28.12.2022 antamaan lupapäätökseen nro 208/2022 (Dnro 1) LSSAVI/10481/2021 ja 2) LSSAVI/10484/2021) ja sen lupamääräykseen 102.

ESITETTY TARKKAILUOHJELMA

Ehdotetussa kalataloudellisessa tarkkailussa esitetään, että kalataloustarkkailu toteutetaan osana Perhonjoen yhteistarkkailua. Esitys sisältää osallistumisen yhteistarkkailun sähkökoekalastukseen, joka tehdään neljän vuoden välein ja seuraavan kerran koskien vuotta 2023. Sähkökoekalastukset tehdään Näätinkiojassa (Antinpaikka ja Päiväneva ap), Köyhäjoessa (Mustikkakoski, Saarukankoski, nimetön koskipaikka ja Koskelankoski) ja Ullavanjoessa (Lapinkoski, Pläkkisenkoski ja Sarpakoski). Ullavanjoen koekalastusalat Syväjärven vaikutusalueella.

Sähkökoekalastukset tehdään heinäkuun lopun ja lokakuun välisenä aikana siten, että veden lämpötila on yli 5 °C. **Koealat pyydetään yhden poistopyynnin menetelmällä.** Sähkökoekalastuksessa ei käytetä **sulkuverkkoja.**

Koekalastuskohteista määritetään koordinaatit, laaditaan kohdekuvaukset ja kohteet merkitään kartalle, jotka liitetään raporttiin. Kaikki saaliiksi saadut kalat mitataan (pituus, mm). Biomassa-arviota varten tarvitaan myös tieto kalojen painosta joko punnitsemalla kaikki kalat tai edustava otos sekä yhteispaino. Lohikalat mitataan, punnitaan ja kirjataan yksilökohtaisesti. Myös kalojen merkinnät (esim. eväleikatut) sekä vammat, vauriot ja haavaumat raportoidaan.

Kalataloustarkkailun koekalastustulokset tallennetaan valtakunnalliseen koekalastusrekisteriin kalastusvuoden loppuun mennessä. Tarkkailun tulokset raportoidaan Perhonjoen kalataloudellisessa yhteistarkkailuraportissa, joka valmistuu kalastusvuotta seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Sähkökoekalastusten lisäksi tehdään verkkokoekalastukset kahdelta pyyntipaikalta: Emmes-Storträsket (7064304–330404) ja Isojärvi-Storträsket (7062599–328061) seuraavan kerran joko vuonna 2023 tai 2024. Saaliiksi saaduista ahvenista (10–20 kpl), kooltaan 15–20 cm tehdään vierasaineanalyysit missä analysoidaan antimoni, vanadiini, nikkeli, arseeni, kadmium, koboltti, lyijy, kupari, sinkki ja kromi pitoisuudet.

Päivitetty esitys Keliber Technology Oy:n käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaksi on tämän päätöksen liitteenä.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN

Kuulutus tarkkailuohjelmaesityksen kuulemisesta ja tarkkailuohjelmaesitys pidettiin 27.4 – 3.6.2023 välisenä aikana nähtävinä Kokkolan kaupungin, Kaustisten ja Kruunupyyn kunnan ilmoitustauluilla. Lisäksi kuulutus ja ohjelmaesitys olivat nähtävinä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internet-sivustolla. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle, Kokkolan kaupungin ja Kaustisten sekä Kruunupyyn kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitettiin 27.4.2023 tarkkailuohjelmaesitystä koskeva lausuntopyyntö.

Määräaikaan mennessä ei tullut lausuntoja.

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksyy esitetyn tarkkailuohjelmaehdotuksen kalataloudellisen tarkkailuosion seuraavilla muutoksilla ja tarkennuksilla:

- Sähkökoekalastukset tehdään Perhonjoen yhteistarkkailun yhteydessä neljän vuoden välein alkaen vuonna 2023.
- Vierasainepitoisuusanalyysit tulee tehdä neljän vuoden välein alkaen vuonna 2023 Perhonjoen yhteistarkkailun yhteydessä. Vierasaineanalyysissä ja verkkokoekalastuksissa tulee noudattaa Ympäristöministeriön ohjeita (Kangas A. 2018, *Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen, Ympäristöministeriön raportteja 19/2018*)
- Koekalastuksissa tulee noudattaa RKTL:n ohjeita standardinmukaisista koekalastuksista (Olin ym. 2014, ohjeet standardinmukaisiin koekalastuksiin, RKTL:n työraportteja 21/2014).
- Keliber Technology Oy:n tulee liittyä Perhonjoen kalataloustarkkailun kalastustiedusteluun alkaen vuonna 2023.
- Kalataloudellisen tarkkailun raportti tulee lähettää sähköisenä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle ja Keski-Pohjanmaan kalatalousalueelle.
- Esitys uudeksi kalataloudelliseksi tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vuoden 2026 loppuun mennessä.

RATKAISUN PERUSTELUT JA LAUSUNTOJEN HUOMIOIMINEN

Esitetty kalataloudellinen tarkkailuohjelma antaa, mukaan lukien siihen tehdyt muutokset ja tarkennukset, ennalta arvioiden riittävät tiedot toiminnan vaikutuksista alueen kalakantoihin ja kalastukseen.

Kalojen vierasainepitoisuusanalyysit tulee tehdä neljän vuoden välein, joten vaikutuksia alueen kalojen käyttökelpoisuuteen voitaisiin luotettavammin arvioida.

Ympäristöministeriön ohjeita (Kangas A. 2018, *Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen, Ympäristöministeriön raportteja 19/2018*) noudattaminen verkkokoekalastuksessa ja vierasaineanalyysissä on tärkeää tarkkailutulosten luotettavuuden kannalta.

RKTL:n ohjeen standardinmukaisista koekalastuksista (Olin ym. 2014, ohjeet standardinmukaisiin koekalastuksiin, RKTL:n työraportteja 21/2014) mukaan sähkökalastusta voidaan käyttää kalayhteisöjen rakenteen tutkimiseen, kalakantojen biomassan ja tiheyden arviointiin sekä kalanäytteiden keräämiseen. Koskien kalayhteisöissä voi tapahtua muutoksia mm. jokirakentamisen, jätevesipäästöjen, turvetuotannon, ruoppausten, perkausten tai kunnostusten vaikutuksista. Käytössä olevat sähkökalastusmenetelmät soveltuvat puroihin ja pienehköihin jokiin sekä isommissa, joissa matalien (< 1 m) koskialueiden kalastamiseen.

Parhaiten menetelmä sopii koskipaikoissa paikallaan pysyville lajeille kuten lohen ja taimenen poikasille.

RKTL:n ohjeiden (Olin ym. 2014, ohjeet standardinmukaisiin koekalastuksiin, RKTL:n työraportteja 21/2014) noudattaminen sähkökoekalastuksissa on tärkeää tarkkailutulosten luotettavuuden kannalta.

TARKKAILUOHJELMAN MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Päätöstä voidaan tarvittaessa muuttaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Pieniä muutoksia tarkkailun suorittamistapaan tai aikatauluun voidaan tehdä ilman tarkkailupäätöksen muutosta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tai ELY-keskuksen aloitteesta.

Tämä päätös on voimassa, kunnes uusi päätös asiasta on annettu.

OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 62 §, 64 §, 65 §, 200 §
Hallintolaki (434/2003)

KÄSITTELYMAKSU	9 h á 70 €, yhteensä 630 €, arvonlisävero 0 %. Käsittelymaksun periminen perustuu valtioneuvoston asetukseen 1357/2022. Laskut lähetetään erikseen valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.
MUUTOKSENHAKU	Tähän päätökseen sekä maksuun voidaan hakea oikaisua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus liitteenä.
ALLEKIRJOITUS	Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ja ratkaissut kalastusbiologi Sandra Blomqvist. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.
LIITTEET	Päätöstä ja maksua koskevat oikaisuvaatimusosoitukset
PÄÄTÖS	Tarkkailuohjelmaesitys Hakijalle
TIEDOKSI	Päätösajlennös: Kokkolan kaupunki, ilmoitustaulun hoitaja ja ympäristönsuojeluviranomainen Kruunupyyn kunta, ilmoitustaulun hoitaja ja ympäristönsuojeluviranomainen Kaustisen kunta, ilmoitustaulun hoitaja ja ympäristönsuojeluviranomainen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Ilmoittaminen päätöksestä: Tieto päätöksestä julkaistaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen internet-sivustolla sekä Kokkolan kaupungin ja Kruunupyyn sekä Kaustisen kunnan ilmoitustauluilla. Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, jotka ovat esittäneet hakemuksen johdosta muistutuksia tai mielipiteitä.

Tämä asiakirja VARELY/2006/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2006/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Blomqvist Sandra 05.10.2023 12:47